

SZAKÉRTŐK AZ ÉPÍTÉSGÉPESÍTÉS TERÜLETÉN

Az 1996. évi 58. törvény rendelkezik a tervezői és szakértői mérnökök tevékenységéről illetve a mérnökök szakmai kamaráiról.

A valamely jogszabály alapján engedélyhez kötött tervezői, műszaki szakértői tevékenységet, csak a hivatkozott törvény előírásainak a betartásával lehet végezni. A törvény alapján létrejött a Magyar Mérnöki Kamara és a hivatkozott tevékenységeket csakis kamarai tagsággal és névjegyzékbe vétel mellett lehet végezni.

Az építőgépesz szempontjából a tervezői terület nem tart érdeklődésre számot, mivel nincs olyan rendelkezés, mely ezekre a területre a tervezői jogosultságot előírná.

A szakértői munka annál inkább a figyelem előterébe kerül. A szakértői tevékenység a műszaki jelenségek okozati összefüggéseinek magas szakmai színvonalú értékelése, ezen belül a vitatott esetek megítélése, a hibák, károk, illetve ezek okainak feltárása, mindezekkel kapcsolatos szakértői vélemények készítése, műszaki tanácsadás.

A 24/1971. (VI.8.) kormányrendelet előírja, hogy szakértői működést csak az végezhet, szakértői véleményt az nyilváníthat, aki erről engedélyt kapott és ennek alapján a szakértői nyilvántartásba felvették. A jelenlegi gyakorlat szerint a szakértői engedélyt a Magyar Mérnöki Kamara adja és a névjegyzékbe vételt is itt kell kérni. Az építőgépesz területén számos olyan tevékenység van, melyek végzésére csak a szakértő jogosult.

A szakterületek fontosságát jelzi, hogy a Magyar Mérnöki Kamarán belül önálló Anyagmozgatógép, építőgép és felvonó tagozat is működik. A közelmúltban megjelent 47/1999. (VIII. 4.) GM-rendelet az Emelőgép Biztonsági Szabályzat több emelőgép-vizsgálatot szakértői jogosultsághoz köt. Bár a jelen rendelet a korábbi előíráshoz képest könnyebbséget jelent, ugyanis rutinvizsgálatokat az emelőgép ügyszakmai képesítéssel is el lehet végezni. Az emelőgép időszakos vizsgálatát viszont csak szakértő végezheti.

Szakértő, mint már érintettük, csak az lehet, aki a Magyar Mérnöki Kamara tagja és felvételt nyert a megfelelő szakirányban az évenként kiadásra kerülő hivatalos Tervezői, Szakértői és Építési Műszaki Ellenőri névjegyzékbe. A Kamara tagja az lehet, akinek:

- felsőfokú szakirányú végzettsége van,
- előírt szakmai feltételekkel rendelkezik,
- nem áll büntetőeljárás alatt.

A tagfelvételi kérelmet az illetékes területi kamaránál írásban kell kérni és meg kell jelölni, melyik szakmai tagozatban kíván tevékenykedni.

Az építésgépesítés területén két szakértői lehetőség van.

Az első az épített környezet alakításával és védelmével kapcsolatos műszaki szakértői tevékenység gyakorlásáról szóló 159/1997. (IX. 26.) Kormány- és a 38/1997 (XII. 18.) KTM-İKIM-rendelet előírásai szerint építésgépesítési (jele SZASZ-3) engedély.

A másik engedélycsoport az ipari szakterületek körébe tartozó, továbbá egyes épületnek nem minősülő építményekre (sajátos építményfajtákra) vonatkozó önálló műszaki szakértői tevékenység végzésének feltételeiről szóló 39/1999. (VII. 6.) GM-rendelet szerinti engedély.

Ezen engedélykészt az alábbi építőgépesz szakterületeket érintik:

- daruk, emelőberendezések, emelőszerkezetek (jele: G-D 38),
- pneumatikus szállítóberendezések (jele: G-D 39),
- földmunkagépek (jele: G-D 40),
- anyagelőkészítő és bedolgozó gépek, szakipari és szerelőipari gépek az építőiparban (jele: G-D 41).

Az előző két területcsoportra szakértői engedélyt az kaphat, aki:

- tagja a Magyar Mérnöki Kamarának,
- szakirányú felsőfokú (egyetemi, főiskolai) végzettsége van,
- megfelelő szakmai gyakorlattal rendelkezik.

A kérelmet írásban szintén a területileg illetékes kamaránál kell benyújtani a szakmai követelmények meglétének a megfelelő igazolásával.

A szakértői engedély elbírálását az illetékes, jelen esetben az Anyagmozgatógép, Építőgép és Felvonó Tagozat Minősítő Bizottságának véleménye alapján a területi kamara adja meg. Az engedélyt öt évenként külön eljárás keretében meg kell újítani. A névjegyzékbe a felvételt évente kamarai tagdíj befizetésével egyidejűleg kell kérni.

Műszaki szakértői munkát csak a fenti engedély és a névjegyzékbe bejegyzés alapján lehet végezni. A szakértői munka csak azon a szakterületen végezhető, amelyre az engedély szól, illetve amely a névjegyzékben szerepel.

A korábban kiadott különböző tárcák minisztériumi szakértői engedélyei lejártukig érvényesek.

Technikusok esetében a lejárt három év. Kamarai tagság – a felsőfokú végzettség hiánya miatt – nem létesíthető, de a névjegyzéki felvétel kérhető.

Budapest, 199. szeptember hó

dr. Temesvári Jenő

IRODALOMJEGYZÉK

Építőgépekkel is foglalkozó folyóiratok

1. Járművek (járművek, építőipari és mezőgazdasági gépek). A Gépipari Tudományos Egyesület havi folyóirata
2. Építéstechnika. Magyar Mediprint Kiadó, Bp.
3. Építőmester. Bertelsmann Kiadó, Bp.
4. Építési Piac. Gyorsjelentés Kiadó Kft., Bp.
5. Építőanyag. A Szilikátipari Tudományos Egyesület folyóirata